

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Ο.Τ.Α. 2024 – 2028

ΛΟΥΤΡΑΚΙ 29 & 30 ΜΑΡΤΙΟΥ 2024
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ

Διαχείριση Διαδικασιών
Δημοσιονομικού Ελέγχου
σε Δήμο από το Γενικό
Λογιστήριο του Κράτους &
Αντιμετώπισή του σε
Συνεργασία με Δημοτική
Αρχή & Υπηρεσίες

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΘΩΜΑΣ ΓΙΑΝΝΙΩΤΗΣ
Οικονομικός Αναλυτής

Συντονιστής Εθνικού Δικτύου Τεχνογνωσίας &
Επικοινωνίας Στελεχών Οικονομικών Υπηρεσιών ΟΤΑ –
Δίκτυο Ξενοφών

Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ)

- Μέχρι σήμερα κύριες αρμοδιότητες του περιλαμβάνουν την κατάρτιση, παρακολούθηση και εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού, τη σύνταξη Ισολογισμού και Απολογισμού, όπως και τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής των διατάξεων του Δημόσιου Λογιστικού.
- Έκτοτε και στο πλαίσιο εφαρμογής των πρόσφατων διατάξεων περί δημόσιου λογιστικού, οι Γενικές Διευθύνσεις του ΓΛΚ εξακολουθούν να «επικουρούν τον Υπουργό Οικονομικών στην εκτέλεση των καθηκόντων του» (4270/14) και στις διαδικασίες εκτέλεσης και εποπτείας των μεγεθών του κρατικού προϋπολογισμού.

Θεμελιώδεις διατάξεις : παρ. 14 του Αρ. 3 του Ν. 2362/1995

- **14.** Ασκειέ έλεγχο στην οικονομική διαχείριση των δημόσιων επιχειρήσεων και δημόσιων οργανισμών, των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο Δημόσιο, σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ή επιχορηγούνται ή χρηματοδοτούνται με οποιονδήποτε τρόπο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό σε ποσοστό τουλάχιστον 50% του προϋπολογισμού τους ή από τον προϋπολογισμό φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους διεθνείς οργανισμούς ή είναι δημόσιες επιχειρήσεις, καθώς και δημόσιοι οργανισμοί. Ο έλεγχος αυτός πραγματοποιείται σύμφωνα με το νόμου 3492/2006 (ΦΕΚ 210/Α/2006).

Θεμελιώδεις διατάξεις το Αρ. 25 Ν. 4270/2014

- Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, μπορεί να συνιστώνται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους - Υπουργείο Οικονομικών, Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου για τον έλεγχο, την εκκαθάριση και την εντολή πληρωμής δαπανών Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α., δημοσίων επιχειρήσεων, αυτοτελών δημοσίων υπηρεσιών διοικητικά ή οικονομικά αποκεντρωμένων ή ανεξάρτητων κρατικών αρχών και οργανισμών κοινής ωφέλειας ή κοινωνικής ασφάλισης. Με όμοια προεδρικά διατάγματα μπορεί να ανατίθενται οι ανωτέρω αρμοδιότητες σε ήδη υφιστάμενες Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου. Οι ανωτέρω Υ.Δ.Ε. είναι ανεξάρτητες από τους ανωτέρω φορείς, σύμφωνα με το άρθρο 23 του παρόντος νόμου.

Προσδιορισμός του ελεγκτικού περιβάλλοντος.

- Οι φορείς έχουν τα εξής κοινά χαρακτηριστικά:
- Επιχορηγούνται/χρηματοδοτούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, είτε απευθείας είτε μέσω των εποπτευόμενων Υπουργείων.
- Έχουν συμπεριληφθεί στον κατάλογο της ΕΛ.ΣΤΑΤ ή και στο μητρώο υπηρεσιών και φορέων της Ελληνικής Διοίκησης του Υπ. Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Δειγματοληψία κατά τον Έλεγχο.

- Βασικά στοιχεία της δειγματοληψίας αποτελούν:
- Ο ελεγκτικός στόχος.
- Το μέγεθος του δείγματος.
- Ο ακριβής καθορισμός των στοιχείων του πληθυσμού
- Η αντιπροσωπευτικότητα του πληθυσμού

Συγκέντρωση και μελέτη στοιχείων και πληροφοριών

7

Βασικές πηγές, στις οποίες θα ανατρέξει η ομάδα, από τη φάση της προετοιμασίας έως την ολοκλήρωση του ελέγχου είναι:

- Σχετική νομοθεσία, αποφάσεις, εγκύκλιοι, κανονισμοί κλπ. που διέπουν τον φορέα.
- Προηγούμενες εκθέσεις ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή λοιπών ελεγκτικών οργάνων.
- Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των κινδύνων βάσει της οποίας επιλέχθηκε ο συγκεκριμένος φορέας για έλεγχο.

Συγκέντρωση και μελέτη στοιχείων και πληροφοριών

- Οικονομικά στοιχεία (προϋπολογισμοί-απολογισμοί-ισολογισμοί κ.λ.π) του προς έλεγχο φορέα.
- Τυχόν εγχειρίδια που αφορούν τον ελεγχόμενο φορέα.
- Οργανογράμματα.
- Διοικητικές αναφορές (δείκτες μέτρησης της απόδοσης, επιχειρησιακά σχέδια, κλπ).
- Εύρημα ελέγχων Μ.Ε.Ε.

Ερωτηματολόγια ελέγχου

9

- Η ομάδα ελέγχου, ανάλογα με το είδος του ελέγχου , επιλέγει το κατάλληλο ερωτηματολόγιο («Ερωτηματολόγιο ελέγχου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου φορέα», το «Ερωτηματολόγιο ελέγχου έργων-προμηθειών- υπηρεσιών» και το «Ερωτηματολόγιο δαπανών μισθοδοσίας»).
- Κάθε ερώτηση του ερωτηματολογίου είναι ενταγμένη σε θεματική ενότητα που αποτελεί αντικείμενο ελέγχου και είναι δυνατόν να περιλαμβάνει περισσότερα του ενός, σημεία ελέγχου. Δηλαδή, η ερώτηση ελέγχου συνίσταται στη διερεύνηση του εάν ο ελεγχόμενος φορέας συμμορφώνεται σε μια υποχρέωση η οποία ορίζεται σε διάταξη νόμου και λοιπές κανονιστικές διατάξεις.

Διενέργεια του ελέγχου.

10

- Κατά τον έλεγχο (πλην των ελέγχων που διενεργούνται μετά από εισαγγελική παραγγελία) χρησιμοποιείται το προσήκον Ερωτηματολόγιο Ελέγχου, όπως αυτό έχει εξειδικευτεί κατά ομάδα φορέων, η συμπλήρωση του οποίου γίνεται με βάση:
- Α) Τις απαντήσεις των εκπροσώπων του ελεγχόμενου φορέα στα συγκεκριμένα ερωτήματα με Ναι (δηλαδή συμμόρφωση προς την αντίστοιχη απαίτηση), Όχι (δηλαδή μη συμμόρφωση προς την αντίστοιχη απαίτηση) ή Δεν ελέγχεται (αν δεν υπάρχει λόγος να διερευνηθεί μια ερώτηση).
- Β) Τα αποδεικτικά στοιχεία που συλλέγει η ελεγκτική ομάδα, δηλ. το αποδεικτικό εκείνο υλικό το οποίο είναι αναγκαίο για να επαληθευτούν και να τεκμηριωθούν τα συμπεράσματα του ελέγχου και να διατυπωθούν οι σχετικές συστάσεις. Για το λόγο αυτό τα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να είναι επαρκή σε ποσότητα, συναφή προς τα ερωτήματα του ελέγχου και αξιόπιστα και έγκυρα ως δημόσια έγγραφα όταν αυτό απαιτείται.

Ολοκλήρωση του ελέγχου

11

- Η ελεγκτική ομάδα, κατά την ολοκλήρωση του ελέγχου ενημερώνει τον ελεγχόμενο φορέα για τις πρώτες εκτιμήσεις της όσον αφορά τα ευρήματα του ελέγχου και για τυχόν πρόσθετα στοιχεία που απαιτείται να της αποσταλούν εντός συγκεκριμένου χρόνου. Επίσης, θέτει υπόψη του ζητήματα που αφορούν καλές πρακτικές διαχείρισης και υποβάλλει σχετικές προτάσεις βελτίωσης του τρόπου αντιμετώπισης συγκεκριμένων προβλημάτων που έχουν προκύψει από τον διενεργηθέντα έλεγχο, με στόχο την αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή τους.
- Καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου έχει παρασχεθεί στην ελεγκτική ομάδα του ΓΛΚ επαρκής χώρος για την άσκηση του ελέγχου, με τηλεφωνική σύνδεση, πλήρης υλικοτεχνικός εξοπλισμός με πρόσβαση στο internet και φωτοτυπικό. Επίσης προτάθηκε και η τοποθέτηση υπαλλήλου για γραμματειακή υποστήριξη η οποία δεν έγινε δεκτή.

Αξιολόγηση λειτουργίας του φορέα.

- Μετά την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης των αποδεικτικών στοιχείων (τεκμηρίων), η ομάδα ελέγχου:
- **A) Οριστικοποιεί τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου. Για κάθε σφάλμα που εντοπίζεται, επιλέγεται η αντιστοίχιση με την κατάλληλη ερώτηση του ερωτηματολογίου.**
- **B) Διατυπώνει ευρήματα και συστάσεις, μεριμνώντας για την αποφυγή επανάληψης του ίδιου ευρήματος.**

Αξιολόγηση λειτουργίας του φορέα.

- Γ) Προβαίνει στην βαθμολόγηση και αξιολόγηση του ελεγχθέντα φορέα χρησιμοποιώντας τετραβάθμια κλίμακα με βάση τις απαντήσεις που αντιστοιχίζονται σε ερωτήσεις υψηλής βαρύτητας του ερωτηματολογίου, ως εξής:
 - 1. Λειτουργεί καλά. Απαιτούνται μόνο επουσιώδεις βελτιώσεις
 - 2. Λειτουργεί, όμως απαιτούνται κάποιες βελτιώσεις
 - 3. Λειτουργεί μερικώς. Απαιτούνται ουσιαστικές βελτιώσεις
 - 4. Ουσιαστικά δεν λειτουργεί
 - Κάθε βαθμός συνοδεύεται από συνοπτική αξιολόγηση.

Σύνταξη της έκθεσης αποτελεσμάτων ελέγχου.

- Κατά την καταγραφή των αποτελεσμάτων ελέγχου θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω:
- Οι διατυπώσεις να είναι περιεκτικές και ταυτόχρονα σαφείς και ακριβείς.
- Τα ευρήματα να αναλύονται και να τεκμηριώνονται επαρκώς και να συνδέονται με ένα και μόνο πρόβλημα.
- Οι συστάσεις να πείθουν ότι βελτιώνουν τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του ελεγχθέντα φορέα.

Σύνταξη της έκθεσης αποτελεσμάτων ελέγχου.

- Οι συστάσεις να απευθύνονται σ' αυτούς που έχουν την ευθύνη για την ανάληψη των μέτρων συμμόρφωσης.
- Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης να είναι εύλογο, να έχει διερευνηθεί η χρονική δυνατότητα συμμόρφωσης μετά την αποστολή της έκθεσης αποτελεσμάτων του ελέγχου.
- Σε περίπτωση παρακολούθησης συστάσεων από προηγούμενους ελέγχους, για τις συστάσεις που δεν υπάρχει συμμόρφωση, η ομάδα ελέγχου διατυπώνει εκ νέου την κατάλληλη σύσταση.
- Να υπάρχει συνάφεια μεταξύ ευρήματος – σύστασης – αξιολόγησης.

Εξέταση αντιρρήσεων των φορέων.

16

Κατά τη φάση αξιολόγησης των αντιρρήσεων δεν υπάρχει δυνατότητα:

- Να προστεθούν επιπλέον ευρήματα ή συστάσεις.
- Να τροποποιηθούν τα υπάρχοντα ευρήματα και συστάσεις.
- Να αλλάξει η αξιολόγηση του φορέα.
- Να τροποποιηθούν ευρήματα για τα οποία δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις, δεν υπάρχουν στοιχεία συμμόρφωσης ή μεταγενέστερα γεγονότα.

Παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων.

Τα μέτρα που λαμβάνουν οι φορείς ώστε να συμμορφωθούν στις συστάσεις των ελέγχων αξιολογούνται ως προς:

- την καταλληλότητά τους σε σχέση με τις συστάσεις που αναφέρονται στις εκθέσεις ελέγχου. Δηλαδή, αν τα μέτρα που ελήφθησαν είναι συμβατά με το σκοπό της κάθε σύστασης.
- την επάρκεια της συμμόρφωσης, δηλαδή, αν οι φορείς έλαβαν τα μέτρα για όλη την έκταση των προβλημάτων.
- την έγκαιρη λήψη τους σε σχέση με τυχόν προθεσμίες συμμόρφωσης που αναφέρονται στις εκθέσεις.

Τρόπος διαχείρισης του ελεγχου από τον ελεγχόμενο φορέα.

Τα αποτελέσματα μετά την τήρηση των παραπάνω οδηγιών δεν απείχαν πολύ από τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, τα οποία είχαν ως εξής :

- Παροχή άμεσα και οργανωμένα ασφαλών στοιχείων στους ελεγκτές.
- Αποτελεσματικός έλεγχος των παρεχόμενων στοιχείων.

Τρόπος διαχείρισης του ελέγχου από τον ελεγχόμενο φορέα.

- Αποφυγή ανεπιθύμητης έντασης μεταξύ Υπηρεσιών του Δήμου, η οποία αποτελεί ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο, που δυναμιτίζει τις περισσότερες φορές τα αποτελέσματα του ελέγχου.
- Θετική εικόνα σε ότι αφορά την οργάνωση και τη δομή του ελέγχου
- Ομαλή διεξαγωγή του ελέγχου.
- Τήρηση του χροδιαγράμματος για την περάτωση του ελέγχου, όπως αυτό είχε γνωστοποιηθεί από την αρχή.

Επιπτώσεις των ελέγχων στην ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών.

Ένας έλεγχος δημιουργεί οπωσδήποτε επιπλέον άγχος και ένταση στη λειτουργία κυρίως των οικονομικών υπηρεσιών για τους εξής λόγους:

- Αλλαγή καθημερινής ρουτίνας των στελεχών του Φορέα, ανατροπή των προγραμματισμένων εργασιών, καθυστερήσεις στην υλοποίηση του έργου τους και σίγουρα επιπλέον φόρτο εργασίας στους αρμόδιους υπαλλήλους των εμπλεκόμενων υπηρεσιών.
- Επίσης υπό την απειλή των δυσμενών επιπτώσεων του ελέγχου, όπως μακροχρόνιους δικαστικούς αγώνες και καταλογισμούς δαπανών, επιδρούν καταλυτικά στην ψυχολογία των εργαζομένων και πολλές φορές και στην υγεία τους.

Πρακτικές κλειδιά στην αντιμετώπιση των ελέγχων

Το καταλληλότερο κλειδί στην αντιμετώπιση όλων των παραπάνω κινδύνων, είναι να ξέρουμε πρώτοι εμείς τι οφείλουμε να κάνουμε με ηρεμία και νηφαλιότητα :

- Να είμαστε καλά προετοιμασμένοι.
- Να ενημερωνόμαστε τακτικά.

Πρακτικές κλειδιά στην αντιμετώπιση των ελέγχων

- Να αναπτύσσουμε συνέργειες με άλλους Δήμους & Φορείς.
- Να δικτυωνόμαστε.
- Να οργανώνουμε ομάδες εργασίας από έμπειρους υπαλλήλους, προκειμένου να εξασφαλίσουμε την επιτυχή έκβαση του έλεγχου με σκοπό τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των συναδέλφων με αλληλεγγύη και αυτοπεποίθηση μεταξύ των στελεχών όλων των υπηρεσιών του Φορέα.

Σύσταση Ομάδας Εργασίας και Λειτουργία της.

- Τα ευρήματα του ελέγχου που προέκυψαν μετά την ολοκλήρωση όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών, κατανεμήθηκαν ανά υπηρεσία από την Ομάδα Εργασίας και διανεμήθηκαν στις υπηρεσίες που αφορούσαν, προκειμένου να απαντηθούν τεκμηριωμένα βάσει στοιχείων.
- Τη συλλογή των στοιχείων και την απάντηση των ευρημάτων υποστήριξε η Ομάδα Εργασίας υπό την καθοδήγηση και την εποπτεία του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών.
- Μετά τη συγκέντρωση όλων των στοιχείων, αυτά ενωποιήθηκαν σε ένα ενιαίο έγγραφο, το οποίο εστάλη στην ομάδα έλεγχου υπογεγραμμένο από το Δήμαρχο.

Αποτελέσματα ελέγχου και κυριώτερες συστάσεις.

- Ακολουθώντας με την κοινοποίηση της Οριστικής Εκθεσης Ελέγχου προσαρτήθηκαν οι συστάσεις για τη συμμόρφωση του φορέα και ζητήθηκε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή τους, το οποίο παρακολουθείται ανελλιπώς από την Ομάδα Ελέγχου, κοινοποιώντας ταυτόχρονα το αποτέλεσμα στην αρμόδια Ελεγκτική Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.
- Συγκεκριμένα θέματα καλύτερης αποτύπωσης του Μητρώου Παγίων, της διαχείρισης των Αποθηκών και των αναλωσιμών υλικών, που ετέθησαν υπόψη των υπηρεσιών του Δήμου, έδωσαν το έναυσμα για οργάνωση, διαφάνεια και βελτίωση των πρακτικών που ακολουθούνται.

Συνολική αποτίμηση του ελέγχου

- Καταλήγοντας υπογραμμίζουμε ότι η όλη διαδικασία όπως εξελίχθηκε, απέβη προς όφελος του ελεγχόμενου φορέα, ο οποίος βελτίωσε τον τρόπο λειτουργίας του, έγινε καλύτερος στην οπτική που βλέπει πλέον την οικονομική διαχείριση και ανέπτυξε με μεγαλύτερη ακρίβεια την αποτύπωση των οικονομικών του καταστάσεων.

Ευχαριστώ!

Θωμάς Γιαννιώτης

E- mail : thgianniotis@gmail.com

Τηλ. Εργ. 2132025982

Κιν. 6975953386